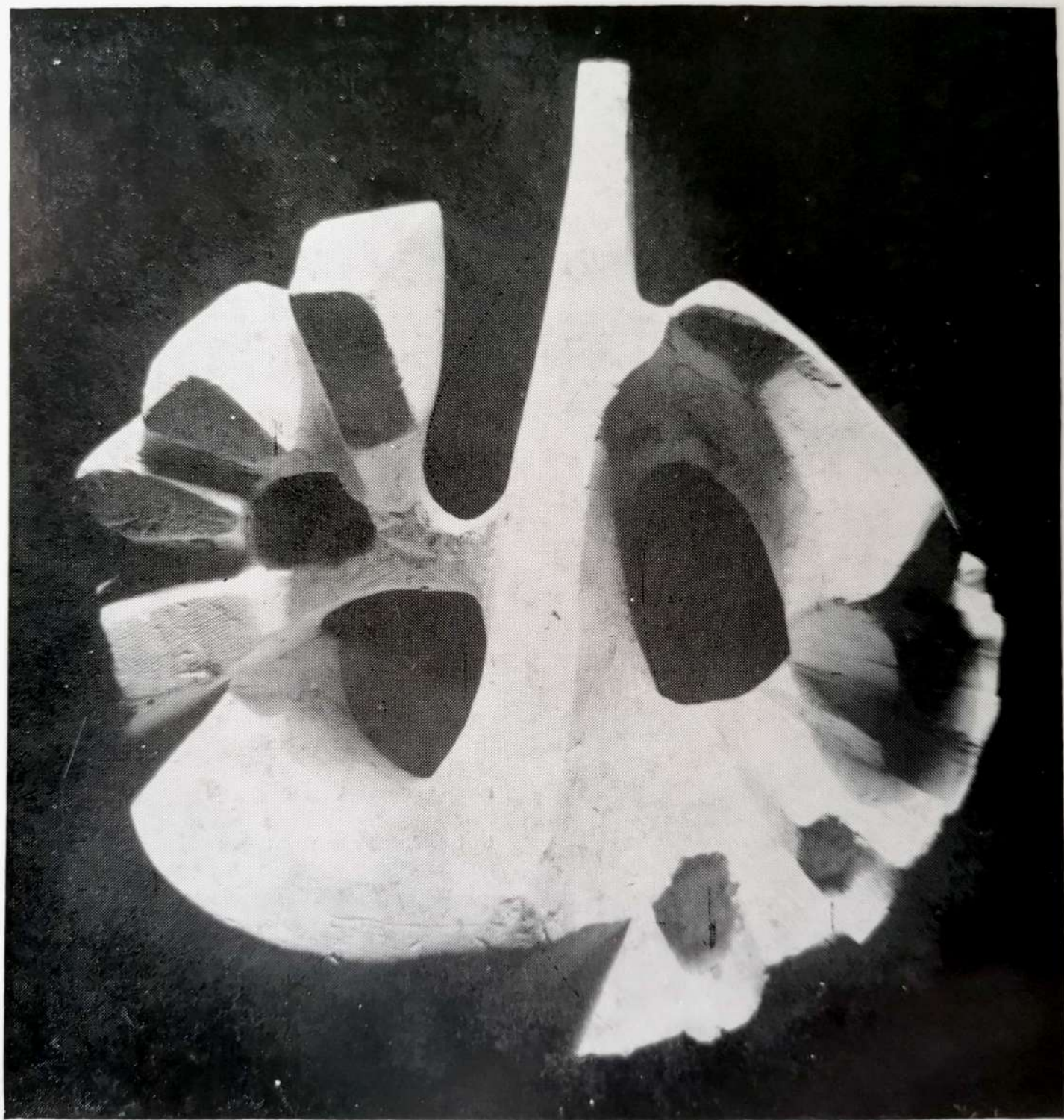

1982.

F. KALMAR

82

UVOD

Više od tri decenije, Ferenc Kalmar mesi glinu, rezbari drvo, peče zemlju i „švajsuje” svoja viđenja u metalu.

Bio je među prvim polaznicima subotičkog „Kursa figuralnog crtanja”. Još pre odlaska kod beogradskog vajara Milana Beca-rabića, mladi vajar zapažen je po oštrini zapažanja. Uz svoga učitelja izlagao je, nakon više kolektivnih nastupa na svojoj prvoj samostalnoj izložbi, marta 1956.

Sa lica tada modeliranih, nemir i znatiželja preseliše se u bit stvaralaštva samog

umetnika. Glina mu je odveć „laka” pa reže lim i dubi balvane, paleći ih do — nazovimo — „enformel skulptura”. Tako, iz godine u godinu, nalazeći sve više radosti u rvanju sa materijom, pretežno metalom.

Tragajući za samostalnim životom oblika, nastajace — metalnim kapima znoja orošene — mrežasto zavarene konstrukcije u zagrljaju sa terakotom. Posle, „metalni cvetovi” polirani do milovanja ili aluminijski liv opore rustike u sazvučju sa glatkim treptajem.

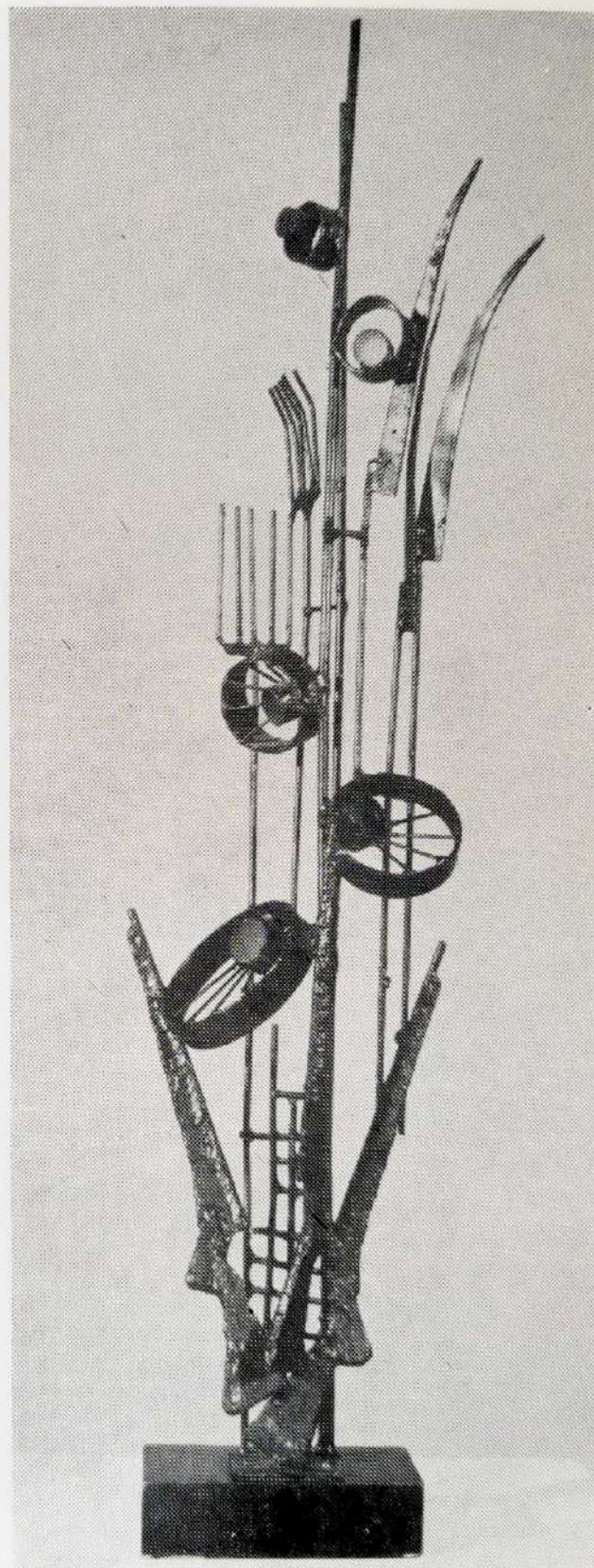
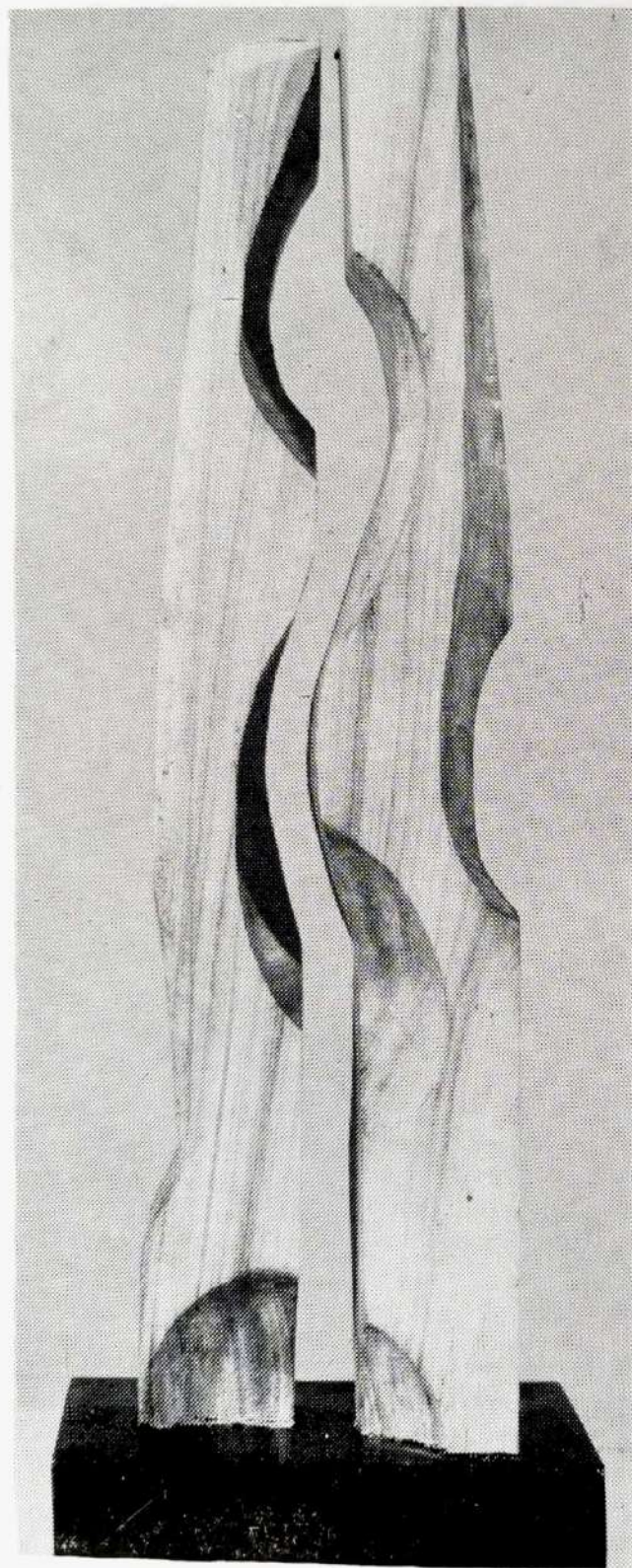
Polazeći od početnih zapažanja svog okruženja, produbljujući smisao doživljenog, vajar nežnu i krhku biljčicu razigrava u dinamičan i snažan objekat. „Njegove teme su malo iznad predmetnosti koja nas okružuje, ali uvek znače jedan podatak kojim nas opominje da se radi o nataloženom životu i o procesu koji je nastajao ili će tek nastajati, ali je i prethodni i budući jedinstveno događanje u samom središtu života” (Đ. Jović).

Smisao svojih formi često vidi u funkciji spomen-obeležja. Učestvovao je na konkursima i dobijao priznanja.

Uz arhitektonsko-urbanističke predloške grupe „Modul”, maštoviti i oslobođeni uzleti ritmova skulptorskih volumena, odjednom se stiču u središtu primernog im okruženja. Prezentirane skice i studije izrastaju u monumente spomeničkih kompleksa novije istorije. Drugi, objekti zamišljeni kao sitna plastika, učiniće nam se poznati, kao na primer „Híd”-ova nagrada za književnost.

Osobenost Kalmarovih zamisli i ostvarenja je znatiželja u okušavanju sa materijalima i napor da se razlistanom formom podstaknu damari koji će sugerirati život oblika, koji će u stvaralačkoj groznici snevanim dimenzijama postati trajni belezi života.

Bela Duranci

KALMAR FERENC

Rođen 1928. u Subotici, završio VPŠ, likovni odsek u Novom Sadu, član Udruženja likovnih umetnika Vojvodine, vajar.

SAMOSTALNE IZLOŽBE:

Subotica, Novi Sad, Sombor, Segedin, Crožnjan.

KOLEKTIVNE IZLOŽBE U ZEMLJI:

Učestvovao na svim Trijenalima vajarstva Likovnog susreta u Subotici, na izložbama umetničkih kolonija: Bačka Topola, Senta, Mali Idoš, Ruma, Zrenjanin-Ečka, te na izložbi gradova Osijek—Sombor—Subotica. Izlagao na izložbama ULUŠ-a u Beogradu, na kolektivnim izložbama u Splitu, Bujama, Portorožu, Novom Sadu, na izložbi „Ustanak i socijalistička revolucija u delima likovnih umetnika Vojvodine”.

KOLEKTIVNE IZLOŽBE U INOSTRANSTVU:

Izlagao u Beču, Bratislavi, Segedinu, Gek-sardu i Zalaegersegu.

Realizovani radovi sitne plastike:

Nagrada „Híd”, koautor: Sabo Đerd

Nagrada „Forum”, koautor: Ač Jožef

Nagrada „Iskra kulture”

Muzičke nagrade Čantavira

Nagrada dečijih emisija Radio Novog Sada u Ohridu

Nagrada za muzičke umetnike Radio Televizije Beograd „Siring”

Plakete za razne potrebe osnovne škole „Ivo Lola Ribar” u Subotici

Nagrada „Vajdasági magyar nyelvűvel és egyesülete”

Realizovani monumentalni radovi:

Nemirna ravnica — Tavankut, koautori: De Negri Karolj, dipl. ing. arh. i Duranci Bela, istoričar umetnosti

Spomenik palim borcima — Bačko Dušanovo, koautor: Levai Endre, dipl. ing. arh.

Radnički dom livnice — Kikinda, dva zida (kolaž) od livenih proizvoda livnice

Lokvanj — Subotica, fontana u Gerontološkom centru, koautori: Ivović Živojin, dipl. ing. arh. i Poljaković Ico, dipl. ing. arh.

Mali ribolovac — Palić, fontana u ZOO vrtu

Nagrade:

Druga nagrada „Magyar Szó”-a za idejno rešenje „Spomenika palim borcima”

Prva nagrada i predlog za realizaciju spomenika „Sarvaš Gabor” u Adi, koautor: Celler Jožef, dipl. ing. arh.

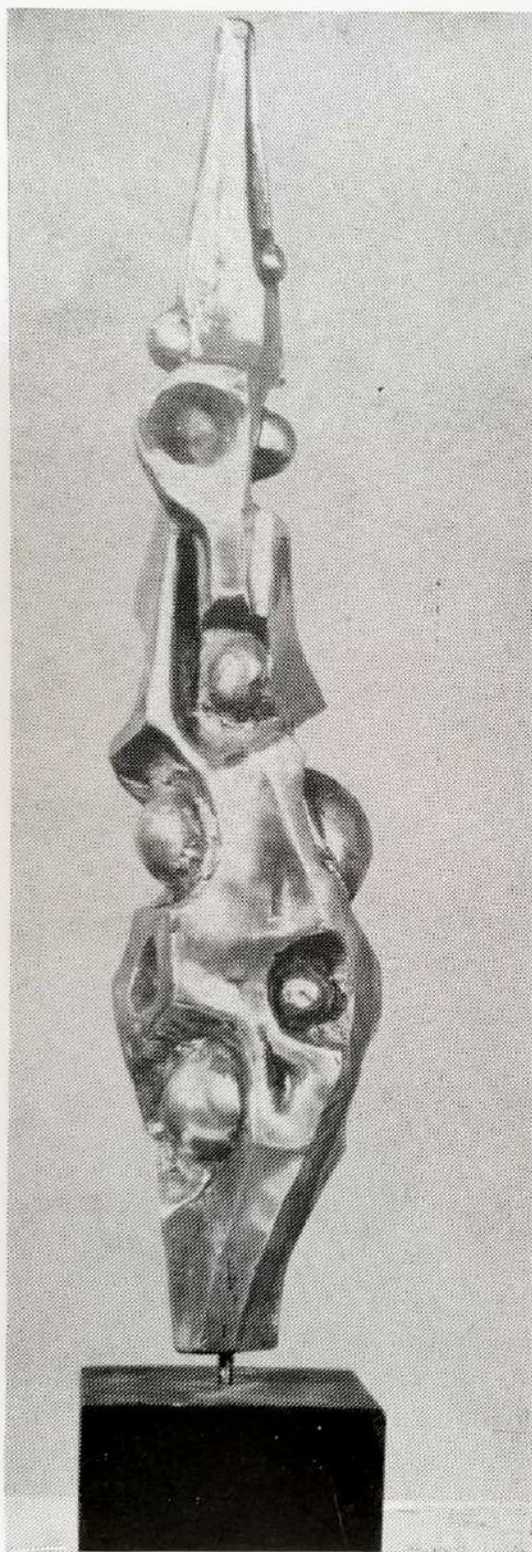
KPZ nagrada u Bečeju za Spomen zid palim Skojevcima u Spomen školi, koautor: Levai Endre, dipl. ing. arh.

Prva nagrada za Spomen zid streljanim partizanima u Bečeju, koautori: Čipa Jožef, Martinović Goran

Otkupna nagrada za Spomen park u Bečeju, koautori: Čipa Jožef, Martinović Goran

Otkup za idejno rešenje spomenika na Prozivci u Subotici, koautori i saradnici: Levai Endre, dipl. ing. arh, Kurin Laslo, dipl. ing, Kladek Ervin, dipl. ing. hortikulture, Deme Lajoš, dipl. ing, Abraham Janoš, dipl. ing. i Čipa Jožef, dipl. ing. arh.

Otkupna nagrada za rešenje Spomen kompleksa „Bratstvo-jedinstvo” na Šamarici kod Siska

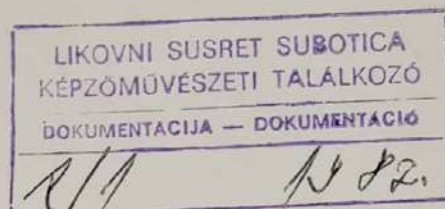

SPISAK RADOVA:

1. Nagrada Radio Novog Sada za najbolja ostvarenja dečjih emisija u Ohridu, 26×22×8, aluminijum, original u bronzi; druga varijanta 28×23×9
2. Nagrada lingvista „Sarvaš Gabor“, 19×12×6, pozlaćeno
3. Spomenik „Bitka za ranjenike na Neretvi“, 23×26×18, bronza
4. „Prozivka“, prva varijanta, 28×23×7, bronza; druga varijanta „Listovi istorije“ 30×30×30, bronza; treća varijanta „Prozivka“ 60×12×12, gvožđe
5. Spomen zid palim skojevcima u Bečeju, 60×50, mesing
6. „Nemirna ravnica“, idejno rešenje 83×22×10, gvožđe
7. „Šamarica“ Spomen obeležje palim borcima, 28×26×17, gips, original u bronzi
8. „Šamarica“, detalj 41×24
9. Spomen zid u Bečeju, 18×58×9, gips, original predviđen u bronzi
10. Spomen zid u Bečeju, detalj, 24×20, gips
11. Spomen obeležje u Bečeju, 50×50×18, gips
12. Reljef na Spomen zidu u Bačkom Dušanovu, 156×42, drvo, original u bronzi
13. „Siring“ muzička nagrada Radio Beograda, 31×5, bronza
14. Plaketa „Muzičke smotre“ Čantavir, bronza
15. Plaketa „Muzičke smotre“ Čantavir, mesing
16. Šest idejnih rešenja za plakete, mesing
17. Tri varijante za amblem osnovne škole „Ivo Lola Ribar“
18. Bedž „Radnički susreti“ Standardkonfekcije, terakota
19. Gvozdeni cvet, 64×30
20. Aždaja, 57×40, gvožđe
21. Metalni cvet, 60×30, sirovo gvožđe, svojina Levai Endre
22. Kukuruz, 80×15, aluminijum

23. Plod, 27×28, terakota
24. Plod, 32×12, terakota
25. Đerdan, 106×22, drvo
26. Dve forme, 53×18, drvo
27. Pletene forme, 57×10, drvo
28. Pozitiv-negativ, 56×12, drvo
29. Konj, 34×64, drvo

30. Riba, 20×53, drvo
31. Drveni cvet, 30×33, drvo
32. Pilano drvo, 38×13, drvo
33. Drvo sa prstenom, 55×10, drvo
34. Tvrđava, 50×12, drvo
35. Trulo drvo, 32×30, drvo
36. Krajputaš, 58×13, drvo

$\frac{1}{82.}$

SALON LIKOVNOG SUSRETA
KÉPZŐMŰVÉSZETI TALÁLKOZÓ
SZALONJA

SUBOTICA — SZABADKA

29. I—II. II 1982. I. 29—II. 11

KATALOG: ŠADI

REDAKCIJA:

KATA MARTINović CVIJIN

ODGOVORNI UREDNIK:

SZILÁGYI GÁBOR

TIRAZ 150 PÉLDÁNYBAN

ŠTAMPA: GZ „PANONIJA” SUBOTICA